

Handläggare
Britta Lundgren

Direktval
0960-15565

Planeringsstrategi 2022

1. Disposition

1. Kort om instrumentet ”planeringsstrategi”
2. Kommunens gällande översiktsplan
3. Ändrade planeringsförutsättningar
Ändrad lagstiftning?
Länsstyrelsens underlag till planeringsstrategin och hur kommunen beaktat detta
Finns nya förutsättningar som framkommit sedan gällande översiktsplan togs fram?
Inkomna önskemål om justeringar i planen?
Nya kommunala styrdokument som påverkar planen?
Har andra nya nationella och regionala mål, planer och program tillkommit?
4. Uppföljning, användbarhet och tillämpning
5. Översiktsplanens aktualitet
6. Fortsatt översiktsplanearbete
7. Slutsats samt förslag till beslut

2. Kort om instrumentet ”planeringsstrategi”

Översiktsplanen är ett strategiskt politiskt dokument som ska spegla kommunens uppfattning om byggande, mark- och vattenanvändning och hushållning med naturresurser och vara ett uttryck för de övergripande politiska målen i kommunen.

Den första april 2020 ändrades 3 kap i plan- och bygglagen. Syftet med ändringen är att översiktsplaneringen ska bedrivas kontinuerligt, vara framåtsyftande och att översiktsplanen ska hållas aktuell. Översiktsplaneringen ges därmed en större politisk betydelse. I detta arbete ska planeringsstrategin vara det centrala nya verktyget. Kommunen ska ta anta en planeringsstrategi senast 24 månader efter det ordinarie valet 2022, dvs. senast den 11 september 2024.

Om kommunen inte antar en planeringsstrategi inom avsett tidsintervall (eller har antagit en ny översiktsplan under detta intervall) anses översiktsplanen i sin helhet vara inaktuell. En inaktuell översiktsplan resulterar i att detaljplaner måste handläggas med s.k. utökat planförfarande istället för det s.k. standardförfarandet.

Det innebär också att andra myndigheter får göra egna bedömningar om hanteringen av den fysiska miljön vid beslut om exempelvis tillstånd enligt miljöbalken. Det medför även att översiktsplanen inte kan fungera som avsett underlag inom områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen.

I planeringsstrategin ska kommunfullmäktige bedöma om översiktsplanen är aktuell och ta ställning till kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen. Kommunfullmäktige ska ta ställning till sådana ändrade planeringsförutsättningar som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Det är översiktsplanen i dess helhet som ska bedömas, det vill säga även eventuella fördjupningar och tillägg till planen.

Inför kommunens arbete med planeringsstrategi ska Länsstyrelsen enligt 3 kap. 26 § plan- och bygglagen (PBL), i ett underlag till kommunen redovisa sådana statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet.

3. Kommunens gällande översiktsplan

Kommunens nu gällande översiktsplan består av översikts- och tillväxtplanen som antogs 2020-11-24, § 148 och tillägget avseende vindkraft som antogs 2013-03-20.

4. Ändrade planeringsförutsättningar

I planeringsstrategin ska kommunen beskriva nya eller förändrade planeringsförutsättningar utifrån sin egen samhällskontext och visa på hur dessa påverkar ställningstagandena i översiktsplanen när det gäller hur mark- och vattenområden ska användas eller hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Till sin hjälp har kommunen bland annat länsstyrelsens underlag till planeringsstrategin.

Ändrad lagstiftning?

Boverket har tagit fram en lista över lagändringar som skett sedan januari 2014¹, och som har betydelse för den översiktliga planeringen. Merparten av dessa listade lagändringar infördes innan kommunens senaste översiktsplanearbete påbörjades.

I april 2020 infördes dock flera ändringar i 3 kap. - Översiktsplan - PBL med syftet att översiktsplaneringen ska bedrivas kontinuerligt, vara framåtsyftande och att översiktsplanen ska hållas aktuell. Det var då de nya bestämmelserna om när hela eller delar av översiktsplanen ska anses vara aktuell infördes och kraven på planeringsstrategi infördes. Då infördes också vissa innehållskrav. Dessa lagändringar bedöms dock inte påverka aktualiteten för kommunens översikts- och tillväxtplan utan enbart krav på framtagandet av denna planeringsstrategi samt hur framtida översiktsplaneprocesser ska utföras.

Samtidigt fick regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer möjlighet att meddela föreskrifter för att ta fram en digital standard för utformning av

---

¹ <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/processen-for-oversiktsplanering/genomfora/ta-fram-planeringsstrategin/lansstyrelsens-underlag/lagandringar/> (2022-08-31)

översiktsplaner, regionplaner och områdesbestämmelser. Regeringen har dock ännu inte givit Boverket denna föreskriftsrätt vilket innebär att det inte ännu finns några nya föreskrifter att ta hänsyn till.

Länsstyrelsens underlag till planeringsstrategin och hur kommunen beaktat detta

Länsstyrelsen har 2022-09-05 levererat myndighetens underlag inför kommunens beslut om planeringsstrategi. Länsstyrelsen har även bifogat ett utdrag ur planeringskatalogen som bilaga till sitt underlag. Av exceldokumentet framgår att utdraget avser perioden 2020-01-01 till 2022-09-01. Kommunens översiktsplan antogs 2020-11-24 och länsstyrelsens granskningsyttrande är daterat 2020-08-12 vilket innebär att vissa av dessa underlag fanns tillgängliga redan under föregående översiktsplaneprocess. Nedan återfinns underlagets innehåll med kommunens kommentarer i rutorna under de olika avsnitten. Länkarna till de olika dokumenten och hemsidorna finns tillgängliga i ursprungsdokumentet som finns som bilaga.

Kommunens gällande översiktsplan

Arvidsjaur kommuns kommuntäckande översiktsplan (ÖP) antogs 24 november 2020. Länsstyrelsens granskningsyttrande över planförslaget är daterat 12 augusti 2020. Ett tillägg till översiktsplanen avseende vindkraft antogs 31 oktober 2011.

Länsstyrelsen arbete med att ta fram underlag enligt 3 kap. 26 § PBL

Länsstyrelsen har efterfrågat upplysningar från statliga myndigheter avseende planeringsunderlag eller annan relevant information som tillkommit eller ändrats sedan översiktsplanen upprättades. Begäran om aktuellt planeringsunderlag har även skickats till berörda sakområden inom Länsstyrelsen i Norrbotten. Föreliggande redovisning omfattar inkomna synpunkter i form av exempelvis lagstiftning, mål och planeringsunderlag som har ändrats/tillkommit sedan kommunens översiktsplan antogs 2020.

Redovisningen omfattar dels underlag av kommunspecifik karaktär, dels underlag relevant för flera av länets kommuner, som kan vara av betydelse för Arvidsjaur kommuns översiktsplanering och framtagandet av planeringsstrategi.

Eftersom arbetet med att ta fram underlag inför kommunernas planeringsstrategi är en ny uppgift för länsstyrelserna, har samverkan inom myndigheten påbörjats med syfte att skapa en samsyn vad gäller lämplig arbetsprocess, underlagens innehåll och detaljeringsgrad. Målet är en likvärdig hantering av uppgiften över landet. Boverket har tagit fram en vägledning som förtydligar länsstyrelsens uppgift.

Planeringskatalogen och Boverkets vägledning

Länsstyrelserna har gemensamt tagit fram den webbaserade söktjänsten Planeringskatalogen. Tjänsten riktar sig till dem som arbetar med fysisk planering och innehåller rapporter, vägledningar, geodata, karttjänster samt länkar till webbsidor från ett flertal myndigheter. I Planeringskatalogen kan sökningen begränsas till berörd kommun och efterfrågat underlag. För närvarande pågår en utveckling av Planeringskatalogen för att bland annat bättre anpassas till länsstyrelsens uppgift att ta fram underlag till kommunernas fysiska planering.

Karttjänster, bland annat Geodatakatalogen finns tillgängliga.

Länsstyrelsen rekommenderar webbplatsen PBL Kunskapsbanken som är Boverkets handbok till plan- och bygglagen. På webbplatsen återfinns bland annat vägledning om översiktsplaneprocessen och framtagandet av planeringsstrategi.

Förändringar i lag/rättspraxis, nya mål och planeringsunderlag

Nedan redovisas förändringar i lagstiftning, mål och planeringsunderlag som har ändrats/tillkommit sedan Arvidsjaur kommun antagit sina gällande översiktsplaner. Även övrig information och synpunkter av betydelse för kommunens arbete med översiktsplan och planeringsstrategi anges nedan.

Planprocess och miljöbedömning

Kravet på översiktsplanens innehåll har förtydligats. Innehållskravet framgår av 3 kap. 5 § plan- och bygglagen (PBL) och vägledning gällande tolkning och tillämpning återfinns på PBL Kunskapsbanken. 1 april 2020 ändrades bland annat vissa bestämmelser i 3 kap. PBL som handlar om översiktsplanering. Vissa av ändringarna i lagstiftningen gäller direkt, och vissa gäller från ett senare datum. Mer information finns på Boverkets webbplats.

Lagändringarna påverkar inte översikts- och tillväxtplanens aktualitet utan endast kravet på planeringsstrategi samt hur framtida översiktsplaneprocesser ska utföras.

Nationella och regionala mål, planer och program

Både på nationell och internationell nivå finns övergripande mål och strategier för ett hållbart samhällsbyggande. Översiktsplanen ska ge vägledning för en långsiktigt hållbar utveckling och bör ha en tydlig vision och mål för den fysiska miljön. Nedan finns ett urval av dessa som kan ha betydelse för planeringsstrategins utformning.

Agenda 2030

Agenda 2030 består av 17 globala mål för hållbar utveckling som tagits fram av FN. Av dessa 17 mål är det flera som direkt kan kopplas till översiktsplanering och kommunernas långsiktiga arbete med hållbar utveckling. Här kan särskilt nämnas målen för hälsa, jämställdhet, vatten, klimat och infrastruktur. Mål 11 om hållbara städer kan ses som ett övergripande mål för bebyggelse och fysisk planering.

Miljömålen

Sedan miljömålen beslutades av riksdagen 1999 har Sveriges miljömål definierat vilken miljö den svenska politiken ska styra mot. Generationsmålet, de 16 miljömålen och etappmålet bildar tillsammans miljömålssystemet. Hittills har miljömålen följts upp mot året 2020, ett år som nu passerat. Nästa hållpunkt för Sveriges miljömål blir år 2030 eftersom de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 tar sikte på samma år. Vad de senaste årliga uppföljningarna visar är att Sverige har långt kvar till att nå de flesta av målen och för flera av dem går utvecklingen åt fel håll. Under de närmaste tio åren behöver alla öka takten i arbetet för att nå miljömålen och genomföra den brådskande samhällsomställningen som behöver göras.

Gestaltad livsmiljö

I maj 2020 uppdaterades Boverkets webbplats med mycket information och möjligheter till interaktion kopplat till arkitektur och gestaltad livsmiljö.

Sammanställning av mål

På PBL Kunskapsbanken har Boverket listat alla nationella mål som är relevanta för den fysiska planeringen. De är uppdelade i fem olika kategorier: Demografi, Bebyggelse, Ekonomi, Natur & Miljö samt Infrastruktur. Boverket har också på regeringens uppdrag format en vision för stadsutvecklingen "Vision Sverige 2025". Tolv Sverigebilder visar alternativa vägar för framtidens fysiska samhällsplanering och beskriver den riktningssändring som krävs för att vi ska nå ett hållbart samhälle år 2050.

Kommunen har tagit del av målen. Målen påverkar inte översikts- och tillväxtplanens aktualitet.

Statliga intressen

Riksintressen 3 kap. miljöbalken

Enligt 3 kap. 4 § plan- och bygglagen ska riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken alltid redovisas i översiktsplanen. Av översiktsplanen ska även framgå hur kommunen avser att aktuella riksintressen ska tillgodose. Nedan redovisas endast de särskilda kommentarer som inkommit från myndigheter efter remissutskick.

Rennäring

Inga nya riksintressen har tillkommit inom Arvidsjaur kommun.

Naturvård

Inga nya riksintressen har tillkommit inom Arvidsjaur kommun. En översyn av områden av riksintresse pågår och kommer att vara klar under 2023.

Kulturmiljö

Inga nya riksintressen har tillkommit, men en översyn är aktuell i närtid. Dock oklart när detta kan vara genomfört för Arvidsjaur kommun.

Yrkesfiske

Inga nya riksintressen har tillkommit inom Arvidsjaur kommun efter översiktsplanens antagande.

Friluftsliv

En översyn avseende områden av riksintresse för friluftsliv är genomförd 2017. För Arvidsjaur kommun har översynen inte inneburit några förändringar.

Värdefulla ämnen och material

Inga nya riksintressen har tillkommit inom Arvidsjaur kommun efter översiktsplanens antagande.

Energiproduktion

Inga nya riksintressen har tillkommit inom Arvidsjaur kommun efter översiktsplanens antagande.

Kommunikationer

Under 2020–2022 genomför Trafikverket en översyn av riksintressen för kommunikationer för de fyra trafikslagen. I augusti 2020 antogs nya kriterier för vilka anläggningar som bedöms vara av riksintresse. Under september 2022 bedömer Trafikverket att ett uppdaterat utpekande kommer kunna beslutas och publiceras. De nya kriterierna och sektorsbeskrivningen för Trafikverkets riksintressen återfinns på Trafikverkets hemsida. Trafikverket bedömer att vissa förändringar kommer att ske jämfört med nuvarande utpekande. Vissa riksintressen kommer tas bort och en del kommer tillkomma.

Trafikverket beslutade 2022-09-27 om uppdaterade riksintresseanspråk. E45:an är fortsatt av riksintresse i Arvidsjaur kommun. Inlandsbanan har tillkommit som riksintresse. Väg 95 och 94 har tagits bort som riksintresse. Planen och planeringsunderlaget behöver uppdateras med anledning av det uppdaterade riksintresseanspråket.
--

Totalförsvaret militära delar

Ingen ny information har tillkommit sedan kommunens översiktsplan antogs utöver att s.k. lågflygningsområden har redovisats. Lågflygningsområden utgör områden av betydelse enligt 3 kap 9 § första stycket miljöbalken. Dessa områden uppfyller tillsammans nödvändiga och värdefulla kriterier för lågflygning. Att utföra flyguppdrag på låg höjd är en avgörande förmåga för Forsvarsmaktens flygförband, därför är tillgång till områden som möjliggör övning av denna förmåga av största vikt. Utpekade lågflygningsområden möjliggör bland annat övning i olika typer av terräng, samövningar med markförband i anslutning till övnings- och skjutfält och att lågflygning kan bedrivas i anslutning till flygflottiljernas lokalisering. En ökad mängd höga objekt i lågflygningsområden kan skada möjligheten att nyttja området på ett utifrån Forsvarsmaktens uppdrag ändamålsenligt sätt, vilket skulle påtagligt motverka totalförsvarets intressen. Forsvarsmakten kommer därför beakta hur ett förslaget högt objekt inom ett lågflygningsområde skulle påverka värdet av detta. Arvidsjaur kommun berörs endast i begränsad omfattning av dessa områden i västra kommungränsen. Det behöver dock beaktas inför planeringsstrategin. De riksintressen som påverkar kommuner, länsstyrelser eller andra aktörer i plan- och lovärenden eller tillståndsärenden redovisas i Forsvarsmaktens riksintressekatalog. Riksintressekatalogen finns tillgänglig länsvis på Forsvarsmaktens webbplats.

Planen och planeringsunderlaget behöver uppdateras med anledning av att så kallade lågflygningsområden har tillkommit. Förändringen bedöms dock inte påverka översikts- och tillväxtplanens aktualitet.

Totalförsvaret civila delar

Inget område av riksintresse inom Arvidsjaur kommun.

Riksintressen enligt 4 kapitlet miljöbalken

Riksintressen enligt kapitel 4 miljöbalken i Arvidsjaurs kommun är inte förändrade sedan gällande översiktsplan antogs.

Miljökvalitetsnormer

Av översiktsplanen skall framgå hur kommunen avser uppfylla gällande miljökvalitetsnormer (3 kap. 4 § PBL). Det ska framgå om det finns risk för att överskrida miljökvalitetsnormerna eller inte. Översiktsplanen kan på så sätt ge vägledning för efterkommande beslut vad gäller exempelvis detaljplaner, bygglov eller förhandsbesked. Länsstyrelsen hänvisar till befintliga nationella databaser där relevant data finns tillgänglig:

- VISS, miljökvalitetsnormer och statusklassificering för yt-, grund- och kustvatten
- SLU Miljödata, en webbtjänst med mark-, vatten- och miljödata.
- SLU Elfiskeregistret, utförda elfisken i vattendrag.
- SLU Musselportalen, förekomst av stormusslor (sötvatten),
- SMHI Vattenweb, hydrologiska data m.m.

Det är viktigt att översiktsplanen ger en helhetsbild över samlade utmaningar och åtgärdsbehov rörande vattenkvalité inklusive dricksvatten, samt vilka åtgärder som behöver prioriteras i samband med den fysiska planeringen för att bibehålla nuvarande vattenstatus. Planen ska dessutom inte försämra förutsättningarna för rådande miljökvalitetsnormer för vatten. I Länsstyrelsens karttjänst finns förslag på åtgärder för att förbättra vattenkvalitén.

Vattenmyndigheten har tagit fram ett nytt åtgärdsprogram som dock inte ännu är beslutat (maj 2022). När det är klart kommer programmet att återfinnas i länsstyrelsernas planeringskatalog. Åtgärdsprogrammet ger information om vilka åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten. Dessa åtgärder är juridiskt bindande och ska årligen rapporteras till vattenmyndigheterna.

Förvaltningsplanerna och åtgärdsprogrammen för vatten 2022–2027 är nu beslutade. Vid nästa revidering av översikts- och tillväxtplanen bör undersökas om någon uppdatering bör ske i översikts- och tillväxtplanen. Översikts- och tillväxtplanens aktualitet bedöms dock inte påverkas av detta.

Hälsa och säkerhet

Boverket tog 2018 fram vägledningen Hälsa, säkerhet och risker som handlar om tillämpning av PBL med hänsyn till människors hälsa, säkerhet, och risken för olyckor, översvämning och erosion. I översiktsplanen bör kommunen redovisa ”riskområden” samt hur man avser hantera olika risker, det vill säga om riskerna kan accepteras eller om man avser vidta förebyggande eller andra riskreducerande åtgärder. Ett strategiskt ställningstagande i översiktsplanen ger långsiktighet i kommunens riskhantering och riskvärdering och är ett bra stöd för att hantera riskfrågor i efterföljande detaljplaner, bygglov och övriga tillståndsärenden.

Kommunen har tagit del av vägledningen och ser i dagsläget inget behov av justeringar i översikts- och tillväxtplanen med anledning av detta.

Klimatanpassning

Regeringens mål för klimatanpassning är att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter.

Den 1 augusti 2018 ändrades plan- och bygglagen, PBL (2010:900) 3 kap. 5§. Syftet med ändringen är att förbättra beredskapen i kommunerna för klimatförändringen. Ändringen innebär ett krav att kommunerna i översiktsplanen ska ge sin syn på risken för klimatrelaterade skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion, samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra.

I översiktsplanen ska även framgå vilka åtgärder för minskad klimatpåverkan (t.ex. minskade utsläpp av växthusgaser, energieffektivisering) som kommunen planerar.

Planeringsunderlag rörande klimatrelaterade risker:

-Klimatrisker i översiktsplanering - PBL kunskapsbanken

-Klimat effekter på kommuner i Norrbottens län 2022-01-18
-Klimatförändringarnas påverkan på Norrbottens kulturmiljöer
-Webbtjänst Sveriges geotekniska institut, Sveriges geologiska undersökning: Vägledning Ras, skred, erosion

-Snö i framtida klimat Rapport för våra sju nordligaste län.2020-29 SMHI

-Norrbottens energi- och klimatstrategi 2020-2024. BD:2019:2

Information om framtida klimat samt regionala klimatanalyser för Norrbottens län återfinns även på SMHI:s webbplats samt på Klimatanpassningsportalen.

Det finns även en mer detaljerad analys av klimatpåverkan och effekter, som bifogas som excel-dokument. Till detta följer även en PDF-fil som visar metodiken som ligger till grund för filen.

Översikts- och tillväxtplanen innehåller såväl ett avsnitt om risken för klimatrelaterade skador och ett avsnitt om åtgärder för minskad klimatpåverkan. Den nya rapporten om framtidsklimatet för Arvidsjaur bör dock analyseras vid nästa revidering av översikts- och tillväxtplanen för att kontinuerligt hålla informationen så uppdaterad som möjligt. Översikts- och tillväxtplanens aktualitet bedöms dock inte påverkas av detta.

Ras, skred, erosion och översvämning

En vägledning om statligt framställda planeringsunderlag avseende ras, skred och erosion har tagits fram av SGI i samverkan med bland andra MSB, SMHI och SGU. (SGI Vägledning 1, 2018, utgåva 4). Till vägledningen finns ett kartunderlag som bl.a. visar branta slänter och ravinområden känsliga för förändringar av vegetationstäckning liksom förändringar av vattenmängder, vattnets flödesvägar och rinnhastigheter, det vill säga påverkan som ofta uppstår vid skogsbruk och annan exploatering. Kartan visar t.ex. även ”Stränders eroderbarhet vid sjöar, havskust och vattendrag” samt ”Översvämning av vattendrag och kust”.

MSB har i uppdrag att stödja kommuner och länsstyrelser med karteringar av översvänningsrisker. För Arvidsjaur kommun har karteringar gjorts för Skellefteälven (2006). Genomförda karteringar finns att tillgå via MSB:s översvänningsportal.

Kommunen har tagit del av tillgängligt underlag och underlaget har funnits med som planeringsförutsättningar inför framtagandet av gällande översikts- och tillväxtplan. Materialet finns även tillgängligt i den vardagliga handläggningen.

Förorenade områden

En strategi för hur förorenade områden ska hanteras och åtgärdas är nödvändig för att främja människors hälsa och säkerhet. Mycket information och vägledning från länsstyrelserna finns samlat under länsstyrelsernas EBH-portal. Bl.a. Vägledningar om förorenade område samt Vägledning om hantering av förorenade områden vid planering och lovgivning. Utöver dessa vägledningar bör kommunen även använda sig av det material som Länsstyrelsen har tillgängligt via länsstyrelsens Geodatakatalog. Aktuellt skikt är Lst Potentiellt förorenade områden externt (EBH). Där finns de aktuella områden som utpekats såsom förorenade områden och det skiktet uppdateras kontinuerligt. MSB har tagit fram en vägledning som beskriver hur storskalig kemikaliehantering och dess risker kan hanteras vid etablering av sådana verksamheter. samt exploatering i nära anslutning till dessa. I vägledningen förslås bl.a. att ett riskhanteringsavstånd kring storskaliga kemikaliehanterande anläggningar bör finnas som ett planeringsunderlag för kommunens översiktsplan. Vägledningen beskriver hur ett sådant kan tas fram.

Kommunen har tagit del av tillgängligt underlag och underlaget har funnits med som planeringsförutsättningar inför framtagandet av gällande översikts- och tillväxtplan. Materialet finns även tillgängligt i den vardagliga handläggningen.

Farligt gods

Under 2019 tog Länsstyrelserna i Norrbottens och Västerbottens län gemensamt fram en uppdaterad version av planeringsunderlaget ”Riktlinjer för fysisk planering – Skyddsavstånd till transporter för farligt gods i Norrbotten och Västerbotten”. Rapporten återfinns i Planeringskatalogen och är ett lämpligt underlag vid avvägningar i översiktsplanearbetet.

Kommunen har tagit del av tillgängligt underlag och underlaget har funnits med som planeringsförutsättningar inför framtagandet av gällande översikts- och tillväxtplan. Materialet finns även tillgängligt i den vardagliga handläggningen.

Buller

I april 2020 publicerade Boverket en reviderad vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller vid planläggning och bygglovsprövning av bostadsbyggnader. Vägledningen ansluter till de nya allmänna råd om industri- och annat verksamhetsbuller som utgavs 2020. Vägledningen kan utgöra en god hjälp för kommande översiktsplanearbete.

Kommunen har tagit del av tillgängligt underlag och ser i dagsläget inget behov av justeringar i översikts- och tillväxtplanen med anledning av detta. Materialet finns även tillgängligt i den vardagliga handläggningen.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge/Strandskydd

En översyn av strandskyddslagstiftningen har genomförts på uppdrag av regeringen. Syftet var att erhålla en ökad differentiering som tar hänsyn till att tillgången till sjöar och stränder varierar i landet, liksom befolkningstäthet och exploateringstryck. Uppdraget har redovisats men röstats ner av riksdagen. Därför gäller tills vidare tidigare lagstiftning, d.v.s. den som gällde när översiktsplanen (LIS) antogs 2017.

Frågan bör bevakas.

Mellankommunala och regionala intressen

Sedan gällande översiktsplaner antogs har förändringar i omvärlden inträffat, som kan ställa ökade krav på mellankommunal samordning och samverkan. De omfattande satsningarna på nya ”gröna industrier” i Norrbotten och Västerbotten som genererar behov av ny arbetskraft torde kunna få betydelse även för övriga kommuner i länet, om arbetskraftsbehovet ska kunna täckas. Detta kan ha betydelse för kommande översiktsplanering.

Kommunen instämmer om att de omfattande satsningarna på nya ”gröna industrier i Norrbotten och Västerbotten som genererar behov av ny arbetskraft torde kunna få betydelse även för övriga kommuner i länet, om arbetskraftsbehovet ska kunna täckas. Aspekten bör finnas med vid framtida revidering av översikts- och tillväxtplanen samt kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen. Översikts- och tillväxtplanens aktualitet bedöms dock inte påverkas av detta.

Regional utvecklingsstrategi

Region Norrbotten har ansvaret att samordna det regionala tillväxtarbetet i länet. För närvarande gäller ”Regional utvecklingsstrategi 2030” som tagits fram under 2018.

Denna strategi fanns med som underlag för kommunens gällande översikts- och tillväxtplan. Kommunen har tagit del av strategin och underlaget har funnits med som underlag inför framtagandet av gällande översikts- och tillväxtplan.

Nationell infrastrukturplan och Länstransportplan

Regeringen har 9 juni 2022 presenterat en ny nationell infrastrukturplan som innebär ökade satsningar på infrastrukturåtgärder i länet. För närvarande pågår även framtagande av regional Länstransportplan för perioden 2022-2033. Målet är att planen fastställs av regionfullmäktige sommaren/hösten 2022. De satsningar som planerna innehåller kan få inverkan på översiktsplanen.

Såväl den då gällande nationella infrastrukturplanen som den regionala länstransportplanen kommer att utgöra ett underlag vid framtida revidering av översikts- och tillväxtplanen. Vad som i dagsläget är känt bedöms inte påverka översikts- och tillväxtplanens aktualitet.

Övriga allmänna intressen

Landsbygd/ jordbruk

Pandemin och Rysslands invasion av Ukraina har hastigt förändrat synen på landsbygd och livsmedelsproduktion. Frågor som rör beredskap och livsmedelsproduktion i hela landet har fått ökad betydelse. Regeringen beslutade den 28 april 2022 att tillsätta en utredning om en ny livsmedelsberedskap (Kommittédirektiv 2022:33) som ska redovisas senast den 1 december 2023. Även klimatförändringarna har påverkan på livsmedelsproduktionen. Globalt sett är 25 % av världens åkermark hotad av klimatförändringar, saltanrikning och andra typer av markförstöring. Norra Europa och norra Nordamerika kommer att vara de områden som i framtiden får gynnsammare förutsättningar. Ska världens befolkning kunna försörjas med livsmedel så måste jordbruksmarken bevaras och produktiviteten fördubblas. Norra Sverige har en stor fördel som andra områden inte har i form av god vattentillgång.

Länsstyrelsen i Norrbotten har 2019 tagit fram ett planeringsunderlag för brukningsvärd jordbruksmark, "Planeringsunderlag för brukningsvärd jordbruksmark i Norrbotten". Byggande på jordbruksmark och tillämpningen av 3 kap 4 § i miljöbalken har prövats genom ett flertal domar i mark- och miljööverdomstolen. Domarna visar innebörden av "väsentligt samhällsintresse" och "brukningsvärd jordbruksmark" och bör utgöra underlag för avvägningar i översiktsplanarbetet.

Länsstyrelsens planeringsunderlag fanns med som underlag inför kommunens gällande översikts- och tillväxtplan.

Under pandemin har en trend kunnat skönjas om ökat intresse för boende på landsbygden (zoomstäder). Sweco kommer varje år ut med en rapport – Sveriges nya geografi. Rapporten ger med hjälp av kartor och analys ett perspektiv på utvecklingen i Sveriges kommuner (Nr 24 2021). Det som lyfts fram i rapporten från 2021 är hur covid-19 påverkat flyttströmmarna i landet. Man har tagit fram ett scenario för befolkningsutvecklingen i samtliga kommuner om flyttmönstren består. Man har också funderat kring frågan om var och hur ökat distansarbete kan komma att påverka kommunerna. Inför kommande investeringssatsningar i Norrbotten så ställs stora krav på nya bostäder, samhällsservice och infrastruktur. Här kan landsbygden vara en resurs och det finns goda möjligheter att utveckla byarna i länet till starka och hållbara samhällen. Dessutom finns det gott om mark utöver jordbruksmark att genomföra etableringar på vilket kan svälja omfattande expansion.

Naturmiljö

Shaper för nedladdning av formellt skyddade områden finns tillgängliga på Länsstyrelsens externa geodatakatalog samt på Naturvårdsverkets sida Skyddad natur (naturvardsverket.se). Utöver de områden som redan har ett formellt skydd finns det i Länsstyrelsens externa geodatakatalog även shaper med områden där reservatsbildning för närvarande pågår.

Länsstyrelsens underlag fanns med som underlag för kommunens gällande översikts- och tillväxtplan. Materialet finns även tillgängligt i den vardagliga handläggningen i kommunens kartverktyg.

Kulturmiljö

Översiktsplanen för Arvidsjaur kommun innehåller målsättningar, strategier och anvisningar om program för tillvaratagande och utveckling av kulturhistoriska värden. Länsstyrelsen kan inte se att någon ändring har skett avseende gällande planeringsunderlag i dessa avseenden.

I områden som pekats ut som utvecklingsområden i översiktsplanen behöver känd fornlämningsbild redovisas, då förekomsten av lagskyddade fornlämnningar kan förhindra och försvåra planerad verksamhet och etablering i ett område. Kyrkor är skyddade enligt Kulturmiljölagen (KML) och för övrig bebyggelse gäller att man bör redovisa det som är skyddat genom PBL, riksintressen med fokus på bebyggelsens kulturhistoriska värden och de bebyggelsemiljöer som Norrbottens kulturmiljöprogram tar upp.

Planeringsunderlag inom området kulturmiljö återfinns i Planeringskatalogen. Där återfinns bl. a. länk till Fornsök och Riksantikvarieämbetets digitala register över kända forn- och kulturlämningar, Norrbottens läns kulturmiljöprogram etc

I gällande översikts- och tillväxtplan finns rekommendationer med för att säkerställa att fornlämningsbilderna beaktas.

Grön infrastruktur

Länsstyrelsen Norrbotten har under 2018 tagit fram en regional handlingsplan för grön infrastruktur, ”Grön infrastruktur i Norrbotten – en preliminär handlingsplan”.

Grön infrastruktur är ett arbetssätt som syftar till att bevara den biologiska mångfalden och bidra till fungerande livsmiljöer för växter och djur och människors välbefinnande. Handlingsplanen kan fungera som ett planeringsunderlag vid planering av mark och vattenanvändning, samt vara till hjälp för att prioritera bland åtgärder som syftar till att främja biologisk mångfald.

Kommunen har tagit del av den regionala handlingsplanen för grön infrastruktur och denna fanns med som underlag vid framtagandet av gällande översikts- och tillväxtplan.

Ekosystemtjänster

Boverket har tagit fram en vägledning/planeringsunderlag om integrering av ekosystemtjänster i fysisk planering, ”Ekosystemtjänster i den byggda miljön” (2019). Vägledningen har tagits fram för att verka för att etappmålet inom Strategi för Levande städer skall uppnås.

Kommunen har tagit del av vägledningen och denna fanns med som underlag vid framtagandet av gällande översikts- och tillväxtplan.

Friluftsliv

Som stöd i översiktsplanarbetet kan Naturvårdsverkets metod för kartläggning av värdefulla naturområden för friluftsliv och turism användas. Detta planeringsunderlag bör ingå vid översyn av kommunens översiktsplan.

Kommunen har tagit del av metoden. I samband med förra revideringen av översikts- och tillväxtplanen genomfördes en översyn över vilken tätortsnära natur som bör bevaras. Något ytterligare arbete bedöms i dagsläget inte som nödvändigt.

Geoteknik

Hänvisningar till många kunskapsunderlag avseende geoteknik etcetera kan hittas via SGUs checklista.

SGUs och SGIs underlag fanns med som underlag för kommunens gällande översikts- och tillväxtplan. Materialet finns även tillgängligt i den vardagliga handläggningen i kommunens kartverktyg.

Energiförsörjning

Naturvårdsverket och Energimyndigheten har fått i uppdrag att ta fram en nationell strategi för hållbar vindkraftsutbyggnad. Strategin presenterades vid årsskiftet 2020/2021. Som en del av strategins genomförande kommer länsstyrelserna eventuellt få i uppdrag att genomföra regionala analyser, där det nationella planeringsunderlaget kvalitetssäkras och vidareutvecklas utifrån regionala förhållanden. Det regionala planeringsunderlaget kan utgöra stöd bl. a. för kommunernas översiktsplanering. Tidplanen för de regionala analyserna är i nuläget inte beslutat. Den nationella strategin och tillkommande planeringsunderlag kan innebära behov av översyn av kommunernas vindkraftsplanering på översiktsplanenivå.

Eventuella regionala analyser kan komma att innebära behov av revidering av tillägget avseende vindkraft.

Totalförsvaret

MSB har med stöd av Länsstyrelsen i Västra Götaland, Försvarsmakten samt Boverket tagit fram en vägledning för totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen. Vägledningen riktar sig till de aktörer som genom att ta fram planeringsunderlag, planer eller fattar beslut ska bevaka totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen. Vägledningens fokus är totalförsvarets civila intressen i fysisk planering. Texten riktar sig till samhällsplanerare och beredskapssamordnare med målet att stärka kunskapen om beredskapsfrågorna inom samhällsplaneringen genom tydligare och bättre processer för detta.

Totalförsvaret och samhällets robusthet är viktiga frågor att belysa i översiktsplaner. Samhällets beredskap bör framgå i översiktsplanen i den mån den fysiska planeringen berörs, exempelvis vad gäller reservvattentäkter och viktig infrastruktur i övrigt.

Kommunens tillgång till befintliga skyddsrum är en sådan fråga som ska belysas i översiktsplanen, de är också ett allmänt intresse enligt 2 kap PBL. Skyddsrummen kan påverkas av ianspråktagande av mark i närheten. En karta över landets skyddsrum finns på MSB:s hemsida.

En genomgång av vägledningen bör göras vid framtida revidering av översikts- och tillväxtplanen. Översikts- och tillväxtplanens aktualitet bedöms dock inte påverkas av detta.

Bostadsförsörjning

Sedan 2014 finns ett krav i plan- och bygglagen att det av översiktsplanen ska framgå hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder. Kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjning, som enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (200:1383) ska tas fram varje mandatperiod, utgör ett viktigt underlag för detta. Arvidsjaur riktlinjer för bostadsförsörjning fastställdes 2021. Dessa behöver beaktas i samband med planeringsstrategins framtagande.

Länsstyrelsen redovisar årligen en regional analys över bostadsmarknaden i länet.

Bostadsmarknadsanalys för Norrbottens län 2022 finns tillgänglig på länsstyrelsens hemsida.

Arvidsjaur kommuns riktlinjer för bostadsförsörjning fastställdes 2021. Riktlinjerna föranleder inga behov av ändringar i översikts- och tillväxtplanen.

Social hållbarhet

FN:s barnkonvention blev svensk lag (1 januari 2020). Av barnkonventionens artiklar anges bl. a. att barns bästa ska beaktas vid alla åtgärder som rör dem och att barn ska få uttrycka sina åsikter i frågor som berör dem. Barnperspektivet behöver därför integreras i översiktsplaneringen. Boverket fick under 2019 regeringens uppdrag att kartlägga och analysera bl. a. kommunernas arbete med fysisk planering och stadsutveckling i förhållande till barnkonventionen, "Barnkonventionen i fysisk planering och stadsutveckling, Kartläggning och analys" (2020).

Vid uppdatering av översiktsplan bör, utöver barnperspektivet, följande viktiga frågor beaktas: Agenda 2030, integration, jämställdhetsintegrering och strategin för ett jämställt Norrbotten (vilken även inkluderar mäns våld mot kvinnor). Därutöver bör Boverkets vägledning från 2019 om brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder i samhällsbyggnadsprocessen beaktas.

Aspekterna har inarbetats i gällande översikts- och tillväxtplan.

Länsstyrelsens granskningsyttrande

Kommuntäckande översiktsplan (2020)

Länsstyrelsens granskningsyttrande 12 augusti 2020 gäller i samtliga delar.

På sidan 140 i den lagakraftvunna översikts- och tillväxtplanen framgår följande:
Kommunen tolkar granskningsyttrandet som att inga invändningar kvarstår och att inget behöver anmärkas i planen inför antagandet med undantag från två aspekter:

Huruvida generella riktlinjer för landsbygdsutveckling i strandnära läge kan användas för ärenden som gäller ett område som inte är utpekad i översikts- och tillväxtplanen. Kommunens och länsstyrelsens olika förhållningssätt tydliggjordes i planen redan innan samrådet.

När det gäller länsstyrelsens slutsats att det finns en tydlig skillnad mellan kommunens och Försvarsmaktens bedömning av om planförslaget kan innebära skada på riksintresset avseende de utvecklingsförslag som ligger inom påverkansområdet för Arvidsjaurs skjutfält (Vittjåkk-Akkanålke) samt Lillberget. Länsstyrelsen har beskrivit att de ser ett behov av fortsatt dialog kring vilken typ av utveckling eller verksamhet som är möjlig inom påverkansområdet eller om all verksamhet förutom Försvarsmaktens är otänkbar. Följande text har därför lagts in under avsnittet Riksintressen och miljö kvalitetsnormer:

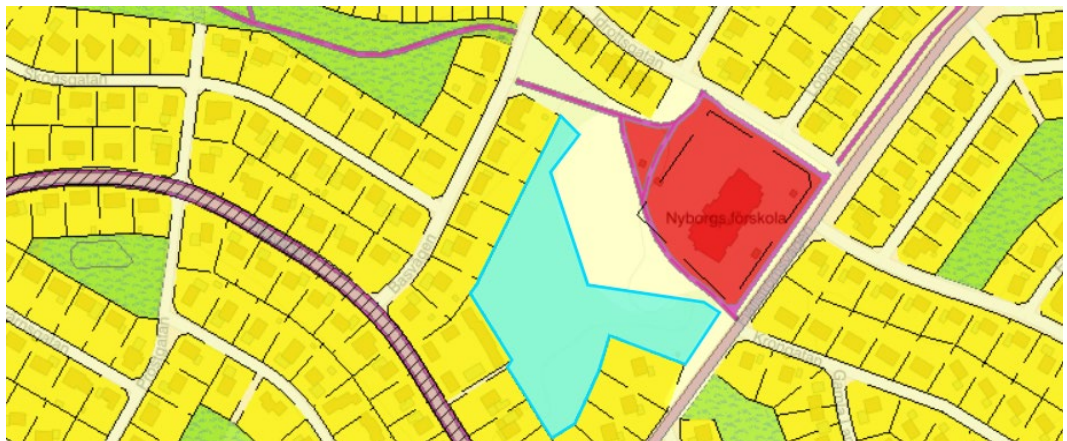
”Länsstyrelsen har konstaterat att det finns en tydlig skillnad mellan kommunens och Försvarsmaktens bedömning av om planförslaget kan innebära skada på riksintresset avseende de utvecklingsförslag som ligger inom påverkansområdet för Arvidsjaurs skjutfält (Vittjåkk-Akkanålke) samt Lillberget. Länsstyrelsen har beskrivit att de ser ett behov av fortsatt dialog kring vilken typ av utveckling eller verksamhet som är möjlig inom påverkansområdet eller om all verksamhet förutom Försvarsmaktens är otänkbar.”

Kommunen tolkar länsstyrelsens kommentar (om att länsstyrelsens granskningsyttrande fortfarande gäller i samtliga delar) som att ovanstående fortfarande är fallet.

Finns nya förutsättningar som framkommit sedan gällande översiktsplan togs fram?

Nulägesanalys för dagvatten i Arvidsjaurs tätort

En nulägesanalys avseende dagvatten i Arvidsjaurs tätort har genomförts och visat ett markområde som inte bör bebyggas. Aktuellt markområde framgår med turkos markering nedan. I gällande plan (som framgår som bakgrundskarta nedan) är markområdet markerat som stadsbygd och tätortsområde utan någon preciserad användning. Vid framtida revidering bör det tydliggöras i översikts- och tillväxtplanen att markområdet inte bör bebyggas.

Konsultinsats för att ta fram underlag för klimatanpassningsplan

Kommunen har via länsstyrelsen fått kostnadsfritt konsultstöd för att ta fram underlag till en klimatanpassningsplan. Arbetet kommer att inledas under hösten 2022. Resultatet skulle eventuellt kunna arbetas in i översikts- och tillväxtplanen. En bedömning får göras när arbetet är klart.

ÖP-modellen och digitala översiktsplaner

Utvecklingen går i allt högre utsträckning mot digitala översiktsplaner där såväl text- som kartmaterial presenteras i en s.k. storymap. Under hösten 2022 remitterades också Boverkets rapport (2021:27) ”Översikts- och regionplan i en digital miljö”. I rapporten föreslås att översikts- och regionplaner ska utformas så att uppgifterna i dem kan tillgängliggöras och behandlas digitalt samt att Boverket ska ges föreskriftsrätt för området. Parallellt med detta utvecklar Boverket den så kallade ÖP-modellen som är ett förslag på hur geografisk planinformation kan struktureras på ett enhetligt sätt för att skapa möjlighet att utbyta information digitalt och få en mer effektiv process.

Vid översiktsplaneprocessen 2019-2020 tillämpade Arvidsjaur kommun ÖP-modellen 1.0 men gjorde egna anpassningar och tolkningar för att modellen skulle passa den egna kommunen. Kommunen ingick även i Boverkets arbetsgrupp för att se över ÖP-modellen under hösten 2019 vilket resulterade i ÖP-modellen 2.0 och kommunen inspirerades därför också av samtalen i referensgruppen. Nu finns ÖP-modellen 2.1 presenterad och Boverket har aviserat att man framöver planerar att släppa ÖP-modellen 3.0. Vid framtida översiktplanearbete bör kommunens ambition vara att göra en helt digital översiktsplan i form av en storymap samt att tillämpa den senaste ÖP-modellen i den utsträckning den passar den egna kommunen.

Transportstyrelsens brev till flygplatserna om 5G master

Transportstyrelsen skickade 2021-03-19 ut ett brev till flygplatserna om att dessa bör säkerställa att de som flygplatsoperatör bereds möjlighet att yttra sig i samrådsförfaranden inom bygglovsärenden inom flygplatsens influensområde. Dialog bör föras med flygplatsen för att stämma av vilka rutiner som bör gälla.

Rapporten ”Åtgärdsbibliotek för hållbara transporter” samt resultatet från forskningsstudien ” Regionala skillnaders betydelse för transportpolitiken”

Kommunen deltog i en forskningsstudie om hållbara transporter som resulterade i slutrapporten ”Regionala skillnaders betydelse för transportpolitiken”. I diskussionen beskrivs att sådant som en kommun kan göra är att förbättra förutsättningarna för att hållbara transportsätt som att gå och cykla, införa parkeringsavgifter samt tänka på hur bostadsområden utformas, så att skola-, fritidsaktiviteter och inköp kan göras inom rimliga avstånd för att minska bilkörning. Kommunen har även tagit del av rapporten Åtgärdsbibliotek för hållbara transporter. Rapporten visar ett antal åtgärder som kan genomföras av kommuner för hållbara transporter. Exempel är att underlätta digitala möten och distansarbete, att skapa arbetshubbar, peppa sina anställda, att erbjuda förmånscyklar, införa en fordonspolicy som ligger till grund vid upphandling, effektivisera fordonshanteringen (bilpool), skapa en elbilspool som är öppen för allmänheten, ordna med laddinfrastruktur (internt och publikt), uppdatera parkeringspolicyn samt att arbeta för hållbara besöks och turistresor. Under kommande översiktplanearbete bör analyseras om någon ytterligare rekommendation bör införas kring hållbara transporter.

Ökat intresse av industrimark

Intresset för att köpa industrimark har varit större under de senaste åren. Sedan 2018 har fem olika försäljningar av industrimark genomförts vilket innebär att samtlig mark på Larstorp, Sörbyn och Norrbyn antingen är utarrenderad/såld/använd av kommunens verksamhet. Detta innebär att det i dagsläget enbart finns ledig industrimark på Lyckans industriområde. Frågan bör behandlas under kommande översiktsplaneprocess.

Inkomna önskemål om justeringar i planen?

Nya förslag till LIS-områden

Under utställningen av översikts- och tillväxtplanen inkom förslag om LIS-områden i Nyvall, se bilden nedan. Områdena i Nyvall ligger inom ett område som är utpekade som av riksintresse för rennäringen då det bedömts utgöra ett kärnområde för Mausjaure sameby. Kommunen var då i kontakt med berörd sameby (Mausjaure) som sa nej till föreslaget LIS-område.

Figur 1. Områdena i Nyvall

För områdena i Nyvall gjordes bedömningen att det skulle ha räknats som en ”väsentlig ändring” om kommunen lagt ut området som LIS-område vilket hade inneburit att en ny utställning hade krävts så prövades inte dessa områden som LIS-områden under föregående process. I det särskilda utlåtanden beskrevs istället att kommunen har för avsikt att arbeta med en kontinuerlig översiktsplanering och kommer att pröva frågan i nästa översiktsplaneprocess. Detta förslag till LIS-områden behöver alltså prövas.

Efter att översikts- och tillväxtplanen antogs har ytterligare idéer till LIS-områden inkommit i Olovsberg, Åkroken, Renudden camping och Grundträsk. Förslagen bör prövas i kommande översikts- och tillväxtplaneprocess.

Inkomna idéer till nya bostadsområden

På sidan www.arvidsjaur.se/villatomter har möjlighet funnits att komma med egna förslag till nya områden för kommunala villatomter. Förslag har också inkommit under arbetet med detaljplanen för Byggyrkesgatan/Teknikerstigen (mars 2022).

Idéerna om bostadsområden Sten Laestadius mellan Larstorp och Höstigen (bland annat vid Fältvägen) bör analyseras under kommande översiktsplaneprocess.

Under kommande översiktsplanprocess bör även förslagen i den gamla dispositionsplanen från 1977 analyseras för att ta ställning till om något av dessa områden är lämpliga samt området längs Sågvägen.

Synpunkt om LIS-område 1 vid flygplatsen

En ansökan inkom från en entreprenör angående LIS-område 1 vid flygplatsen (dnr 2020-341). Semisjaur-Njargs yttrande framgår nedan:

Samebyn har ombetts att inkomma med synpunkter på ansökan om förhandsbesked för bygglov för turistanläggning på fastigheten Björkberget 1:1. Såsom tidigare meddelats till exploatören/sökanden så ser samebyn det i dagsläget som oförenligt med gällande lagstiftning med en etablering på den aktuella platsen. Samebyn grundar sin analys på det faktum att vi har en riksintresseklassad flyttled som går efter Arvidsjaursjön. Vårt primära fokus är att flyttleden inte påverkas och en flyttled, även om den är en linje på kartan, ska ses som en väldigt bred korridor där renar både under faktisk flytt mellan punkt A till B men även till viss del den fria strövningen fortsatt sker obehindrat och det fodrar att vi har möjlighet att använda stranden och den omedelbara marken därvidlag. Det är givetvis så att samebyns renskötare helst använder sjöisen men om förhållandena är sådana så behövs möjligheten till markflytt. Vidare så har samebyn även en rastbetesbage i direkt anslutning till det ansökta området. Denna beteshage är en del i en kedja som går från samebyns vinterbetesmarker vid Byske älvdal inom Skellefteå kommun upp till åretruntmarkerna inom Arjeplogs kommun. Flyttleden används normalt sett varje år av 2-3 vintergrupper under april och/eller maj månad. Beteshagarna är strategiskt placerade med ett, för renen, lämpligt geografiskt avstånd emellan. Man måste kunna ha en direkt närhet till flyttleden då man anlägger en beteshage. Sedan är tillgång till plogad väg en klar fördel eftersom stora kvantiteter renfoder körs ut i hagen. Ostördhet för renen i största möjliga omfattning är även en prioritering eftersom renarna behöver, i tillägg till renfoder, vila under kvällen/natten för att orka fortsätta flytten. Dessa faktorer tillsammans är knepiga att finna i närheten till en tätort (Arvidsjaur) vilket gör att de platser som vi nu disponerar är väldigt viktiga för oss.

Kommunen har att pröva ansökan både mot rennäringslagen 1971:437 men även mot miljöbalken 3:5 (riksintressen)

Samebyns bedömning i dagsläget är att beviljande av ansökan knappast är förenligt med gällande lagstiftning.

Samebyn begär att ansökan avslås.

Under kommande översikts- och tillväxtplanprocess bör prövas om LIS-området bör tas bort.

Synpunkter om utlagt område för testverksamhet på Storavan

Kommunfullmäktige antog 2022-02-22, § 15 en detaljplan för del av Västra Granudden 1:11. Under processen framförde flera fritidshusägare kring området en oro för att ett förverkligande av detaljplanen även skulle resultera i att exploatören ville bedriva testverksamhet på vattenområdet utanför. Under planarbetet förklarades att någon detaljplanen inte medger någon testverksamhet och att det inte

heller varit aktuellt i ärendet. Under översiktsplaneprocessen bör kommunen se över om området för testverksamhet på Storavan bör minskas ner med anledning av vad som framkommit under detaljplaneprocessen för Västra Granudden 11:1. I arbetet bör beaktas att det finns en detaljplan för test- och hotellverksamhet på Gvellikudden och att en framtida exploatör på denna plats kan komma att ha önskemål om testverksamhet på del av Storavan.

Nya kommunala styrdokument och beslut som påverkar planen?

Följande styrdokument och beslut med bäring på översiktsplanering har antagits av kommunfullmäktige sedan översikts- och tillväxtplanen antogs:

KF 2021-04-20 § 56 - Avfallsplan för Arvidsjaur kommun
KF 2021-02-23, § 20 – Riktlinjer för bostadsförsörjningen för Arvidsjaur kommun
KS 2022-02-08 § 10 - Kompetensförsörjningsplan 2022-2024
KF 2020-02-25 § 12 - Miljöpolicy och miljömål
KS 2022-03-29, § 62 - Medborgarförslag om biologisk mångfald
KS 2021-05-05, § 92 – Kommunal strategi för befintliga och nya utflyktsmål

Vid framtida revidering av översikts- och tillväxtplanen bör analyseras om någon justering är nödvändig i översikts- och tillväxtplanen med anledning av detta. Inget av dokumenten bedöms dock påverka översikts- och tillväxtplanens aktualitet.

Behov av justeringar för att överensstämna med antagna detaljplaner

2014-06-30 antogs detaljplanen för Gullön 13:1, Gvellikudden för att skapa förutsättningar för hotell och biltestverksamhet. Detaljplanen vann laga kraft 2014-06-18. Översikts- och tillväxtplanen bör uppdateras för att stämma överens med tillåten markanvändning enligt detaljplanen.

Har andra nya nationella och regionala mål, planer och program tillkommit?

Nedan redovisas sådant som tillkommit utöver det som listats i länsstyrelsens underlag.

Nationell strategi för hållbar regional utveckling

I mars 2021 överlämnade regeringen skrivelsen Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 till riksdagen. Strategin med dess strategiska områden och prioriteringar är vägledande för inriktningen av de regionala utvecklingsstrategierna. Vid framtida revideringen av översikts- och tillväxtplanen bör undersökas om några justeringar bör göras med anledning av den nya nationella strategin. Fortfarande kvarstår dock samma regionala utvecklingsstrategi som fanns tillgänglig inför gällande översikts- och tillväxtplan.

Norrbottnens livsmedelsstrategi för 2022-2030 med tillhörande handlingsplan

Norrbottnens livsmedelsstrategi publicerades 2022-03-02 med visionen ”Mer norrbottnisk mat på tallrikarna”. I tillhörande handlingsplan presenteras åtgärder för att nå målen. Åtgärderna som rör kommunerna omfattar allt från beredningsplanering för livsmedelsförsörjningen, nödvattenplanering, att öka ungdomars kunskap om hållbar mat, att produktionen av norrbottnisk mat ska ses som en viktig strategisk fråga samt att jordbruksmark ska värnas. I handlingsplanen framgår även åtgärder för minskat matsvinn, vikten av tillgång till service på landsbygden där jordbruksmark finns, vikten av en stödjande och coachande

myndighetsutövning samt att upphandling av mat riktat till offentlig verksamhet i Norrbotten utformas så att perspektiv kring norrbottniska och svenska livsmedelsproduktionens mervärden, cirkulär ekonomi, livsmedelsberedskap men också perspektivet folkhälsa inkluderas.

Kommunen har en nödvattenplan och har under hösten 2022 deltagit på en övning för att höja beredskapen för dessa händelser. Av översikts- och tillväxtplanen framgår redan idag att kommunen i sitt näringslivsarbete kring de gröna näringarna och turistföretagande på landsbygden ska tillämpa ett ”hela gården perspektiv” då företagets situation på landsbygden som helhet påverkar möjligheterna för de gröna näringarna att utvecklas. Det framgår även att odlingslandskapet och jordbruksmarken värden för framtida odlingsbehov bör värnas. Vad gäller offentlig upphandling framgår i ÖTP att kommunen ska möjliggöra för företag som bedriver verksamhet i kommunen att lämna anbud på kommunens upphandling av varor och tjänster där en åtgärd är att ta fram en utbildning inom upphandling. Under kommande översiktsplanprocess bör analyseras om någon något ytterligare bör framgå av översikts- och tillväxtplanen.

5. Uppföljning, användbarhet och tillämpning

Översiktsplanen bedöms som användbar för den kommunala verksamheten. Samtliga handlingar finns tillgängliga på <http://www.arvidsjaur.se/oversiktsplan>. Innehållet i markanvändningskartorna har även lagts in som GIS-skikt i kommunens GIS-verktyg Geosecma for ArcGIS för att förenkla för handläggare.

Som underlag för kommunfullmäktiges beslut om planeringsstrategin bör kommunen även bilda sig en uppfattning om hur översiktsplanen har tillämpats. I översikts- och tillväxtplanen finns ett särskilt avsnitt om uppföljning och implementering. I mål- och resursplanerna ska nämnderna och bolagen ange vilka rekommendationer i översikts- och tillväxtplanen de avser att prioritera under kommande år. Vid årsbokslutet ska nämnderna och bolagen sedan redogöra för vilka rekommendationer som prioriterats under året samt beskriva resultatet av arbetet. På sidan www.arvidsjaur.se/oversiktsplan finns en sammanställning av uppföljningen för 2021 där det framgår hur varje förvaltning och bolag har arbetat med detta under 2021. Utifrån uppföljningen för 2021 kan konstateras att kommunorganisationen arbetar utifrån rekommendationerna och ställningstagandena i planen. Den uppföljning som görs för 2022 kommer att utgöra ett viktigt underlag för nästa översiktsplanarbete.

Vad beträffar översiktsplanens värde som styrinstrument för efterföljande planering och bygglov gör förvaltningen bedömningen att översiktsplanen utgör en välanvänd vägledning. Vid detaljplanering analyseras alltid hur planerad markanvändning förhåller sig till översiktsplanens riktlinjer och kommunen har sedan nuvarande översikts- och tillväxtplan antogs 2020-11-24 beviljat flertalet strandskyddsdispenser inom de utlagda LIS-områdena.

När det gäller frågan om hur statliga myndigheter förhåller sig till kommunens översiktsplan i sina beslut kan konstateras att det blir allt mer vanligt att kommunernas översiktsplaner används som underlag av statliga myndigheter. De utlagda LIS-områdena har fungerat bra som överenskommelse mellan kommunen

och länsstyrelsen varför de strandskyddsdispenser som beviljats inom kommunens utlagda LIS-områden i regel inte har upphävts.

Vad beträffar tillämpningen av tillägget avseende vindkraft kan konstateras att enbart ett ärende om vindkraft har behandlats av kommunen sedan tillägget antogs - ärendet om vindkraft vid Brattberget. I detta ärende var tillägget enbart delvis användbart med anledning av att området under planarbetet hade utgått ur planen på grund av uteblivet samråd. Därav fanns inget tydligt ställningstagande i planen om områdets lämplighet. Eftersom kommunstyrelsen 2015-06-09, § 168 beslutade att avstyrka etablering av vindkraft på Brattberget bedömer förvaltningen att kommunens ställningstagande i frågan är tillräckligt tydligt.

6. Översiktsplanens aktualitet

Översiktsplanen (dvs. översikts- och tillväxtplanen samt tillägget avseende vindkraft) bedöms ge vägledning om den avsedda mark- och vattenanvändningen, hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras, hur planen tillgodoser värdena i riksintressen och hur gällande miljö kvalitetsnormer följs. Planen bedöms också aktuell i förhållande till de samhällsintressen som anges i 3 kap 3 §, 4 § andra stycket 1 och 2 samt 5 § PBL (se utdrag nedan).

Plan- och bygglag (2010:900) 3 kap 3-5 §§

3 § Kommunen ska i översiktsplanen redovisa grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen. Grunddragen ska framgå av en karta.

Av planen ska det även framgå hur kommunen anser att den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Lag (2020:76) .

4 § Kommunen ska i översiktsplanen redovisa de förhållanden som med hänsyn till de allmänna intressena i 2 kap. kan ha en väsentlig betydelse för sådana beslut som avses i 2 § andra stycket. Riksintressen enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken ska alltid redovisas.

Av planen ska det även framgå hur kommunen anser att

- 1. riksintressen ska tillgodoses,*
- 2. gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken ska följas, och*
- 3. förhållanden av väsentlig betydelse i övrigt bör beaktas. Lag (2020:76) .*

5 § Av översiktsplanen ska även följande framgå

- 1. hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder,*
- 2. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen,*
- 3. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,*
- 4. kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra,*
- 5. om översiktsplanen avviker från en regionplan för länet, på vilket sätt den gör det och skälen för avvikelserna, och*
- 6. sådana områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner eller är av regional betydelse.*

Om länsstyrelsen inte har godtagit planen i en viss del, ska det anmärkas i planen. Lag (2020:76) .

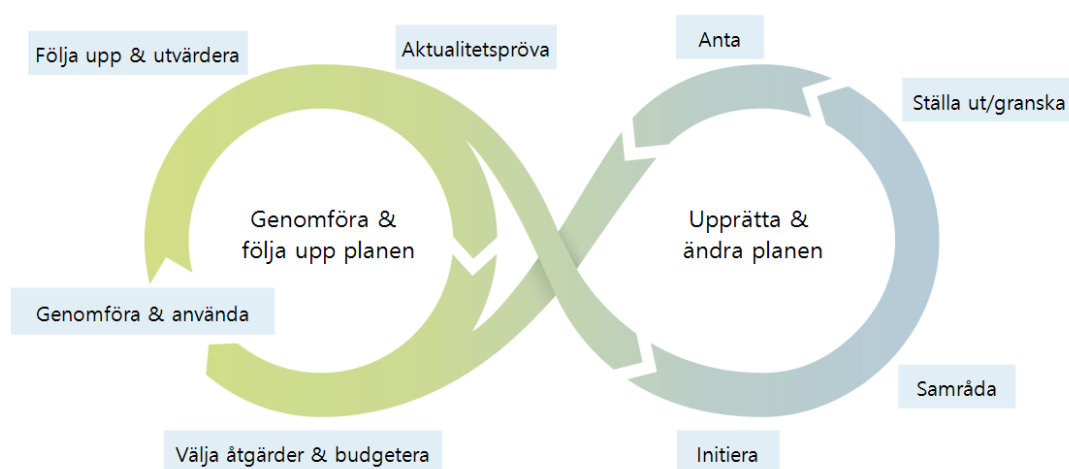
7. Fortsatt översiktsplanarbete

Revidering av översikts- och tillväxtplanen

Sammanfattningsvis görs bedömningen att översiktsplanen med dess tillägg är aktuella. Den kommuntäckande översikts- och tillväxtplanen bör dock, med anledning av kommunens ambition om en rullande översiktsplanering, revideras för att på bästa sätt styra kommunens utveckling på längre sikt och för bibehållen aktualitet.

Eftersom översiktsplanens mål och strategier fortfarande är aktuella behöver inga större förändringar ske med anledning av planeringsstrategin. Mindre revideringar i översiktsplanen stämmer också väl med den ambition om en kontinuerlig (rullande) översiktsplanering som var grundläggande när översiktsplanen togs fram. Genom detta förfaringsätt kan kommunen också slippa att senare lägga ner ett omfattande arbete på en total omarbetning av översiktsplanen.

Huvudansvarig förvaltning: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Bevakning av strandskyddslagstiftningen

Sedan den nya strandskyddslagstiftningen kom på plats under 2009 för att fler skulle få bygga i sjönära lägen har röster höjts om att lagstiftningen inte gett den effekt som lagstiftaren avsett. Frågan har därför utretts i omgångar och under 2021 presenterade regeringen ett förslag till ny strandskyddslagstiftning som dock inte gick igenom i riksdagen. Strandskyddsfrågan bör bevakas då eventuell ny lagstiftning i frågan kan påverka hur kommunen kan och bör arbeta med frågan i översikts- och tillväxtplanen.

Huvudansvarig förvaltning: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Bevakning av vindkraftsfrågan

Under de senaste åren har man från nationellt håll i olika sammanhang diskuterat hur lagstiftningen bör förändras för att främja vindkraftsutbyggnaden. I mars 2022 överlämnade regeringen en proposition om att kommuner ska ta ställning för eller emot vindkraftsanläggningar i ett tidigare skede och utifrån ett annat underlag än vad som sker i dag som dock inte gick igenom i riksdagen. Det pågår också en utredning om hur olika typer av kompensation och drivkrafter ska utformas för att minska konflikterna kring vindkraftsetableringar. Utredningen ska vara klar våren

2023. Vindkraftsfrågan bör bevakas då eventuell ny lagstiftning i frågan kan påverka hur kommunen kan och bör arbeta med frågan i översikts- och tillväxtplanen.

Huvudansvarig förvaltning: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Nya riktlinjer för bostadsförsörjningen

Arvidsjauras kommuns riktlinjer för bostadsförsörjning fastställdes 2021. Riktlinjerna föranleder inga behov av ändringar i översikts- och tillväxtplanen. Enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (200:1383) ska kommunerna ta fram riktlinjer för bostadsförsörjning varje mandatperiod vilket innebär att nya riktlinjer behöver tas fram under mandatperioden.

Huvudansvarig förvaltning: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Från VA-plan till Vattentjänstplan

Kommunens första VA-policy och VA-plan antogs av kommunfullmäktige 2018-06-18, § 80. Samhällsbyggnadsförvaltningen har under 2022 tagit fram ett förslag till revidering av VA-planen och VA-policyn som kommer att behandlas av fullmäktige under hösten 2022.

Den 1 januari förändras lagen om allmänna vattentjänster. Bland annat kommer kommunerna att under 2023 bli tvungna att ta fram, samråda och besluta om en vattentjänstplan. Svenskt Vatten har meddelat att man påbörjat ett arbete att ta fram en vägledning som syftar till att kunna effektivisera kommunernas arbete. Vägledningen kommer att utgå från Havs och Vatten myndighetens vägledning för kommunal VA-planering (som Arvidsjauras kommuns VA-plan och VA-policy utgår från) och kompletteras med de faktorer som omnämns i förarbeten och beslut. Målbilden är att befintliga VA-planer ska kunna kompletteras med nytt innehåll och därigenom uppfylla vattentjänstplanens definition. Svenskt Vattens målsättning är att vägledningen ska vara färdig och presenteras innan lagen träder i kraft vid årsskiftet.

För Arvidsjauras kommun innebär detta att ett arbete för att komplettera gällande styrdokument behöver genomföras under 2023. Eftersom styrdokumentet nyligen uppdaterats är förhoppningen att det inte ska innebära en så stor arbetsinsats.

Huvudansvarig förvaltning: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Risk- och sårbarhetsanalys

I enlighet med lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska kommunen analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa och hur dessa händelser påverkar den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys. Kommunen ska vidare, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en plan för extraordinära händelser. Nuvarande risk- och sårbarhetsanalysen gäller till och med 2022 vilket innebär att en ny analys med tillhörande plan ska tas fram under mandatperioden.

Huvudansvarig förvaltning: Kommunstyrelsens förvaltning

Avfallsplan

Alla kommuner är enligt miljöbalken och avfallsförordningen skyldiga att ha en renhållningsordning som består av en avfallsplan och renhållningsföreskrifter. Innehållet i avfallsplanen specificeras i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2020:6) ”Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall.” Avfallsplanen ska ses över minst vart fjärde år och uppdateras vid behov. Gällande avfallsplan antogs 2021-04-20. Avfallsplanen behöver ses över under mandatperioden.

Huvudansvarig förvaltning: Samhällsbyggnadsförvaltningen

8. Slutsats samt förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att:

Projektplanen fastställs under förutsättning att kommunfullmäktige antar planeringsstrategin.

Planeringsstrategin antas.

Bilagor

Länsstyrelsens underlag med bilagor

Projektplan för översiktsplanarbetet

Exp.

När kommunfullmäktige har antagit planeringsstrategin ska beslutet tillkännages på kommunens anslagstavla. Inom två veckor efter att beslutet har tillkännagetts ska kommunen skicka planeringsstrategin och ett protokollsutdrag med beslutet till Boverket, länsstyrelsen, regionen och de kommuner som berörs. Planeringsstrategin ska också finnas tillgänglig på kommunens webbplats.